

ОПОЗИЦИЯТА В ХАСКОВО И ОКОЛИЯТА 1945–1947 г.

Виолета Костова

Настоящото съобщение разглежда формирането на т. нар. лоялна опозиция в лицето на БЗНС „Н. Петков“ и БРСДП(о) в рамките на тогавашната Хасковска околия. Изложението е изградено върху досегашните проучвания за развитието на политическите партии в Хасково и околията през периода 1944 – 1948 г.¹, документите, запазени в ЦДА на РБ и ДА – Хасково, местния и централния партийен печат. За съжаление и досега не е възможно ползването на бившия Окръжен партийен архив. Акцента поставяме върху процеса на формиране на двете опозиционни партии в Хасково и околията и влиянието, което имат за краткия период на своето съществуване.

Лоялната опозиция се ражда вътре в Отечествения фронт като резултат от противоречията както между партиите, така и вътре в самите партии, които го изграждат, като алтернатива на диктатурата на пролетариата. Тя отстоява принципите на буржоазната демокрация и има най-големи възможности да завоюва значителен социален терен и да оспорва властта на ОФ².

Политическият живот в Хасково и околията се развива съобразно общите тенденции в страната. В първите месеци след 9 септември 1944 г. политическите партии, получили легитимност чрез участието в ОФ, започват бързо да се възстановяват и масовизират. Организациите на БЗНС и на БРСДП тук са с дългогодишна история и традиционно влияние в политическия живот. Председател на първия състав на ОК на ОФ е Димитър Стоянов от БЗНС, по-късно в него е включен и Добри Желев. В състава на временната общинска управа БЗНС има двама общински съветници, а БРСДП – двама пом. кметове и двама общински съветници. За околийски управител е назначен Марчо Тенев от БЗНС. БЗНС бързо възста-